

CENTRUL NAȚIONAL DE ACREDITARE

CERINȚE SPECIFICE PENTRU ACREDITAREA ORGANISMELOR DE CERTIFICARE PRODUSE ECOLOGICE

Cod CS-OCprec-01

Ediția **3**

Pag 1/13

Elaborat
Responsabil SM

Lucia GHERDELESCU

Verificat

Șef DA/OCI

Emilia GNATIUC

Avizat

CT/OCI

[Proces verbal nr. 14
din 29.10.2018](#)

Aprobat

Director

Eugenia SPOIALĂ

Data aprobării: [30.10.2018](#)

Data aplicării: [30.10.2018](#)

CUPRINS

- Denumire capitol
1. SCOP
 2. DOMENIU DE APLICARE
 3. DOCUMENTE DE REFERINȚĂ
 4. DEFINIȚII ȘI PRESCURTĂRI
 5. DESCRIEREA ACTIVITĂȚILOR
 - 5.1 Cerințe specifice pentru acreditarea OC produse ecologice
 - 5.2 Cerințe pentru selectarea, instruirea și aprobarea evaluatorilor tehnici
 - 5.3 Documentele depuse de OC produse ecologice
 - 5.4 Descrierea domeniului de acreditare
 - 5.5 Acordarea acreditării inițiale sau reacreditării
 - 5.6 Evaluarea în scop de acreditare inițială sau reacreditare
 - 5.7 Extinderea domeniului de acreditare la alte categorii de produse
 - 5.8 Supravegherea OC acreditate
 - 5.9 Evaluări asistate
 - 5.10 Raportul pentru [autoritatea de reglementare](#)
 - 5.11 Certificatul de acreditare
 - 5.12 Schimb de informații
 - 5.13 Suspendare
 6. SINTEZA MODIFICĂRILOR

1. SCOP

Prezentul document are ca scop detalierea cerințelor specifice pentru organismele de certificare produse ecologice.

2. DOMENIU DE APLICARE

Aceste cerințe se aplică MOLDAC cât și organismelor de certificare produse ecologice pentru acordarea certificării produselor agroalimentare ecologice în conformitate cu prevederile [Legea nr. 115/ 2005](#) și a [HG nr. 149/ 2006](#) privind producția ecologică.

3. DOCUMENTE DE REFERINȚĂ

3.1 Standarde de acreditare

- SM SR ISO/IEC 17065:2013 –Evaluarea conformității. Cerințe pentru organisme care certifică produse, procese și servicii.

3.2 Legislația Republicii Moldova

- **Legea nr.115 din 09.06.2005** cu privire la producția agroalimentară ecologică;
- **HG nr.149 din 10.02.2006** pentru implementarea Legii cu privire la producția agroalimentară ecologică;
- **HG nr.1078 din 22.09.2008** cu privire la aprobarea Reglementării tehnice „Producția agroalimentară ecologică și etichetarea produselor agroalimentare ecologice”;
- **HG nr.884 din 22.10.2014** produsele ecologice trebuie să fie marcate cu marca națională “Agricultura Ecologică – Republica Moldova”;
- Orice alte documente aplicabile produselor ecologice stabilite de [autoritatea de reglementare](#), care sunt disponibile pe pagina web a [autorității de reglementare](#).

3.3 Documentele EA, IAF

- [EA-3/12 M:2013](#) Politica EA pentru Acreditarea Certificării Producției Ecologice, care poate fi regăsite pe site www.acreditare.md alte documente aplicabile în corespundere cu documentul SM MOLDAC ”Criterii generale pentru acreditare”, cod CA.

4. DEFINIȚII ȘI PRESCURTĂRI

4.1. Definiții

Se aplică definițiile din Legislația Republicii Moldova indicate la punctul 3.2 din prezentul document.

În prezentul document sunt utilizate definițiile din:

Legea nr. 235 din 01.12.2011 Legea privind activitățile de acreditare și evaluarea conformității cu modificările ulterioare.

SM SR EN ISO/CEI 17000:2006 - Evaluarea conformității. Vocabular și principii generale.

SM SR EN ISO/CEI 17065:2013 - Evaluarea conformității. Cerințe pentru organisme care certifică produse, procese și servicii.

EA 3/12 M :2013 – Politica EA pentru Acreditare Certificării Producției Ecologice

4.2. Prescurtări

Prescurtările utilizate în acest document sunt:

MOLDAC	Centrul Național de Acreditare
OC	Organism de Certificare
OCprec	Organism de Certificare produse ecologice
AE	Agricultura Ecologică
EvT	Evaluator Tehnic
ExT	Expert Tehnic

5. DESCRIEREA ACTIVITĂȚILOR

5.1 Cerințe specifice pentru OC produse ecologice

Organisme certificare produse ecologice trebuie să se conformeze cerințelor standardului ISO/IEC 17065, precum și cerințelor documentelor specificate în pct. 3.2 - 3.3 a prezentului document.

5.2 Cerințe pentru selectarea, instruirea, aprobarea evaluatorilor și a experților tehnici

Echipa de evaluare trebuie să fie compusă din unul sau mai mulți evaluatori tehnici și/sau echipă formată din evaluator și expert tehnic, competenți în dependență de domeniul de acreditare solicitat.

Selectarea, instruirea, [autorizarea](#) evaluatorilor tehnici utilizați în procesul de acreditare a OC produse ecologice se efectuează conform procedurii PR-03. În plus se ține cont de cerințele de la punctul 2.1 din EA-3/12 și anume:

- Evaluatorii tehnici și Experții tehnici trebuie să aibă o diplomă într-una din disciplinele legate de categoriile de produse indicate în domeniul de acreditare solicitat, în cazul în care evaluatorul nu are o diplomă în domeniul necesar, este cerută o experiență profesională complementară,
- Evaluatorii tehnici și Experții tehnici trebuie să aibă minim 2 ani de experiență profesională în agricultura, acvacultura, industria alimentară ecologică sau în comerțul produselor ecologice,

- În plus este cerut cel puțin 2 ani de experiență profesională în misiunile de evaluare și/ sau supraveghere în categoriile pentru care evaluatorii sunt numiți,
- Evaluatorii tehnici și Experții tehnici trebuie să cunoască legislația menționată la punctul 3.2 și 3.3 a prezentului document,
- Evaluatorii tehnici trebuie să aibă instruirii inițiale și continue privind aplicarea specifică a sistemului de management conform ISO/IEC 17065,
- Evaluatorii tehnici trebuie să aibă instruirii inițiale și continue privind **tehnicele** de evaluare conform ISO/IEC 17011 adaptate pentru produsele ecologice,
- Evaluatorii tehnici și Experții tehnici trebuie să respecte cerințele privind imparțialitatea și aptitudinile profesionale.

5.3 Documentele care trebuie să fie depuse de OC produse ecologice

- Lista completă a locațiilor, indicând pentru fiecare locație activitățile de certificare realizate,
- O copie a Manualului și a documentelor Sistemului de Management al OC,
- Regulile de inspecție și certificare a produselor agroalimentare ecologice, unde este descrisă schema de certificare,
- Lista personalului OC cu indicarea responsabilităților,
- Lista inspectorilor calificați pe categorie de produs,
- Lista persoanelor care iau decizia de certificare pe categorie de produs,
- Lista în vigoare a operatorilor certificați, cu indicarea localității și a produselor certificate.

Următoarele documente trebuie să fie disponibile la sediul OC și transmise la cererea MOLDAC:

- O copie a celui mai recent Raport de audit intern, programul de audituri interne și ultima Analiză efectuată de management,
- CV și dovezile de competență a întregului personal tehnic și a tuturor inspectorilor,
- Declarațiile de absență de conflicte de interese a personalului și inspectorilor,
- Înregistrarea instruirilor continue, care să indice precis pentru fiecare membru a personalului OC și pentru fiecare inspector, tema instruirii, datele, durata și certificatele/ atestatele primite privind instruirile obținute cu succes.

5.4 Descrierea domeniului de acreditare

Domeniul de acreditare este definit conform categoriilor de produse enumerate la pct.3.4 al documentului EA - 3/12 M:2013

- A: produse primare vegetale
- B: produse animale vii sau neprocesate
- C: produse de acvacultură și alge marine
- D: produse agricole procesate destinate pentru uz alimentar
- E: produse agricole procesate destinate pentru animale
- F: material de reproducere vegetală și semințe utilizate pentru cultivare

Formularul pentru Domeniul de acreditare solicitat de OC produse ecologice este plasat pe pagina web [MOLDAC](#).

5.5 Acordarea acreditării inițiale sau reabilitării

MOLDAC nu acordă acreditarea până nu efectuează următoarele:

- O evaluare la sediu OC,
- O evaluare la fiecare locație, în cazul când sunt mai multe locații se selectează locația critică,
- Cel puțin o evaluare asistată pentru fiecare categorie de produse pentru care OC a cerut acreditare.

5.6 Evaluarea în scop de acreditare inițială sau reabilitare

Pentru acreditarea inițială sau reabilitarea OC produse ecologice, MOLDAC trebuie să prevadă un număr minim de om/zi pentru evaluările la sediu conform tabelului 1 și un număr minim de evaluări asistate conform tabelului 2:

					Om/zi la sediu
Factori de creștere					Minim 2 zile
Operatori în alte țări terțe	+ 1 zi				
Grup de produse certificat	+ 1 zi				
Constatări critice	+ 1 zi				
Complexitatea structurii (*)	Simplă numărul de zile nu se mărește	Medie + 0,5 zile	Mare + 1 zi		

Categorii de produse	2 sau mai puține - numărul de zile nu se mărește	3 + 0,5 zile	4 + 1 zi		
Activități în alte țări	1-2 - numărul de zile nu se mărește	3-4 + 0,5 zile	>4-10 + 1 zi	>10 + 1,5 zile	
Număr de operatori	1-20 - numărul de zile nu se mărește	21-100 + 0,5 zile	101-500 + 1 zi	>500 + 1,5 zile	
					Total

(*)Notă: Elementele pentru determinarea complexității structurii sunt următoarele:

- Numărul de inspectori,
- Numărul de locații, birouri,
- OC care administrează diferite scheme de certificare produse,
- Scheme de acreditare diferite,
- Subcontractare,
- Descentralizarea luării deciziei, etc.

Tabelul 2

		Cel puțin 1 evaluare asistată la evaluarea inițială a OC, pentru fiecare categorie de produse solicitate pentru acreditare.
Factori de creștere		+1
Constatări critice	Dacă este necesar, trebuie de adăugat evaluări asistate/ținând cont de CV	
Categorii de produse	1 evaluare asistată pentru fiecare categorie de produse (o combinare de categorii de produse este posibilă)	
Număr de țări / operatori	+ 1 evaluare asistată pentru fiecare 10 țări cu mai mult de 20 operatori	
		Total

Fiecare locație critică trebuie să fie evaluată până la luarea deciziei de acreditare inițială. Trebuie de adăugat cel puțin 0,5 om/ zi la durata de evaluare la sediu determinată conform tabelului 1. În plus, la evaluarea inițială MOLDAC trebuie să confirme statutul de locație necritică, eșantionând aceste locații într-un mod reprezentativ.

Evaluarea cuprinde 2 etape:

- Evaluarea cerințelor de certificare,
- Evaluarea funcționării OC.

Evaluarea cerințelor de certificare conform legislației prevăzute la pct.3.2 a prezentului document este efectuată de către un evaluator/expert tehnic.

Evaluarea funcționării OC se referă la competența tehnică referitoare la producerea agricolă locală, verificarea cunoașterii de către OC a legislației din țările în care sunt localizați operatorii, a implementării cerințelor de certificare și a tuturor punctelor enumerate în anexa la EA-3/12. Durata evaluării fiecărei locații critice va fi de cel puțin o zi.

5.7 Extinderea domeniului de acreditare la alte categorii de produse

Înainte de acordarea extinderii domeniului de acreditare la o nouă categorie de produse, MOLDAC trebuie să verifice dacă inspectorii OC posedă calificările necesare și trebuie să efectueze cel puțin o evaluare asistată pentru fiecare categorie de produse solicitată de OC.

La extinderea acreditării pentru o nouă locație critică, MOLDAC va evalua documentele prezentate de OC și va efectua o evaluare a funcționalității acestei locații.

5.8 Supravegherea OC acreditate

Durata minimă a evaluărilor de supraveghere trebuie să fie cel puțin de 50% din durata calculată conform tabelului 1.

Evaluările de supraveghere vor fi realizate în conformitate cu [Programul de evaluare OEC pentru un ciclu de acreditare, cod PR-04-F-38](#).

La evaluarea de supraveghere vor fi evaluate prin eșantionare rezultatele activităților de certificare.

Fiecare locație critică va fi evaluată cel puțin o dată într-un ciclu de acreditare. Supraveghele suplimentare trebuie să fie efectuate în toate locațiile critice unde constatările critice au fost identificate în timpul evaluării precedente.

În timpul evaluării la sediul, OC va trebui să prezinte activitățile efectuate în fiecare locație necritică și evoluția acestor locații. Evaluări privind trasabilitatea vor fi realizate prin eșantionare pentru toate locațiile necritice în perioada unui ciclu de acreditare.

În timpul evaluării se vor verifica planurile de control, analiza riscurilor, comunicarea între OC și [autoritatea de reglementare](#), încercările realizate, raportul anual, utilizarea bazei de date și toate punctele din anexa la documentul EA-3/12 după cum urmează:

Evaluarea la sediu (sediul social și locație critică)

Referențiale:

- Verificarea și înregistrarea disponibilității și actualizării referențialului denumit echivalent la fiecare evaluare la sediu și la fiecare evaluare asistată.

Evaluarea calificării personalului implicat în certificare în scop de echivalență:

- Interviewarea personalului și în particular a persoanelor care iau deciziile în legătură cu referențialele locale, țări, categorii de produse.
- Managementul tehnic și administrarea procesului de certificare.
- CV-urile tuturor inspectorilor. Verificarea unui eșantion de CV-uri, înregistrând criteriile de selectare și numărul dosarelor examinate.
- Absența conflictelor de interese a personalului și inspectorilor.
- Înregistrarea instruirilor continue a inspectorilor și a personalului OC, indicând precis tema acestor instruiți, datele, durata, atestatele de instruire obținute (în caz de eșantionare, de indicat criteriile de eșantionare și dosarele examinate).
- Capacitățile lingvistice ale inspectorilor OC și țările în care se realizează controalele.

Subcontractarea:

- Verificarea documentelor care dovedesc, că OC subcontractat este recunoscut de Autoritatea de Reglementare în scopul echivalenței pentru categoriile de produse/țări.
- Decizia de certificare trebuie să rămână sub responsabilitatea OC care subcontractează.

Procedurile:

- Verificarea disponibilității informației privind selectarea vizitelor inopinate și vizitelor de urmărire: proceduri, metode de analiză a riscurilor.
- Verificarea disponibilității strategiei de eșantionare, inclusiv procedura detaliată de eșantionare și circumstanțele din care rezultă eșantionarea.
- Verificarea prezenței și aplicării procedurii specifice pentru recunoașterea retroactivă a perioadei de conversie, inspecția separării unităților de producere care au produsere convențională, inspecția unităților de producere care au produsere paralelă sau fragmentată, inspecția grupurilor de producători, inspecția culegerii produselor sălbatice.
- Verificarea prezenței și calității procedurilor pentru tratarea neconformităților documentate prin dovezi obiective.
- Verificarea prezenței procedurilor pentru tratarea cererilor de informare a autorităților competente și a serviciilor Autorității de Reglementare și procedurile de transmitere a informației serviciilor acestora.
- Verificarea disponibilității procedurilor OC pentru schimb de informații cu alte organisme de control (OC).
- Verificarea dacă OC are proceduri pentru a înregistra și continua notificarea operatorilor privind suspendarea unui lot sau retragerea produselor, inclusiv

documente de informare a clienților operatorilor în caz de suspendare a loturilor sau de retragere produse.

- Verificarea dacă OC are proceduri pentru a accepta operatorii altor OC și dacă se asigură că toate cerințele pertinente au fost respectate pentru menținerea certificării/ conversiei și că nici o neconformitate depistată de către precedentul OC nu a fost înlăturată.
- Verificarea publicării listei operatorilor de către OC.

Analiza dosarelor (trasabilitate):

- Indicarea criteriilor de selectare a dosarelor, care constituie obiectul evaluării pe verticală (prin înregistrări). Dosarele selectate ar trebui să fie reprezentative conform categoriilor de produse și domeniul geografic al OC.
- Indicarea numărului total de dosare examinate.
- Pentru fiecare dosar de indicat codul, localizarea operatorului, categoria de produse certificate, data ultimului raport de inspecție și categoria riscurilor identificate de OC.
- Includerea în examinarea dosarelor operatorilor localizați în țările în care OC nu are locații critice.
- Indicarea dacă dosarul este conform (completitudine, actualizare, coordonate, verificarea de către OC a închiderii neconformităților, înregistrări privind tratarea reclamațiilor, documente privind comunicarea cu alte OC și autorități competente.

Schimbul de informații:

- Verificarea și rezumarea înregistrărilor privind schimbul rapid de informații cu alte OC, cu autoritățile competente.
- A verifica și a rezuma actualitatea și integritatea răspunsurilor date la cererea informațiilor primite de un OC, care provin de la alte OC, autorități competente.

Evaluări asistate

Domeniul:

- A lista numele și adresa operatorului evaluat prin asistare, numele inspectorului OC, datele și durata inspecției.
- A indica categoria/ categoriile de produse acoperite de evaluarea asistată.

Documentare:

- A lista documentele și echipamentele inspectorului pentru începutul inspecției și toate cele disponibile în timpul evaluării asistate.

Descrierea evaluării asistate:

- Rezumarea subiectelor abordate la ședința de deschidere.
- Descrierea verificării monitorizării operatorilor și a tuturor neconformităților principale detectate precedent.
- Descrierea inspecției la fața locului, inclusiv întrebările și constatările făcute de inspector în timpul acestei vizite de control.
- Descrierea eșantionării efectuate și evaluarea pertinentei acesteia.
- Descrierea controlului documentației și relevanța selectării dosarelor examinate.
- Descrierea principalelor puncte menționate la ședințe de închidere.
- Descrierea stadiului de pregătire a inspectorului, aptitudinile sale de comunicare și competențele lingvistice (dacă operatorul înțelege constatările făcute de inspector, etc), rigoarea sa, capacitatea de adaptare la interlocutorii săi, gestiunea situațiilor dificile.
- Citirea rapoartelor și altor documente care sunt pregătite și verificate (de exemplu: tratarea neconformităților, etc), care servesc drept bază pentru luarea deciziei de certificare.

5.9 Evaluări asistate

La acreditarea inițială, reacreditare sau în scop de extindere trebuie de efectuat cel puțin o evaluare asistată pentru fiecare categorie de produse solicitată. Numărul evaluărilor asistate este calculat conform tabelului 2.

Pentru evaluările de supraveghere trebuie de realizat cel puțin o evaluare asistată la fiecare evaluare de supraveghere. Trebuie de realizat cel puțin o evaluare asistată pentru fiecare categorie de produse pe parcursul unui ciclu de acreditare, fără a ține cont de numărul evaluărilor asistate pentru acreditarea inițială sau reacreditare.

O singură evaluare asistată ar putea cuprinde diferite categorii de produse, dacă activitățile operatorului și OC justifică acest lucru.

La selectarea activităților pentru a fi evaluate prin asistare trebuie de ținut cont de următoarele criterii:

- Categoriile diferite de produse,
- Operatori diferiți,
- Inspectori diferiți,
- Analiza riscurilor făcută de OC,
- Informațiile transmise de autoritățile competente (cazuri de fraude detectate sau suspectate),

- Anotimpul produsului certificat în funcție de perioada evaluării planificate,
- Numărul de certificate emise pentru fiecare țară,
- Rezultatele evaluărilor precedente,
- Țările în care au fost identificate produse cu neregularități în trecut,
- Numărul operatorilor certificați din alte țări,
- Prezența grupurilor de producători,
- Reprezentativitatea geografică a evaluărilor asistate în raport cu activitățile de inspecții efectuate în alte țări.

Evaluarea asistată poate să se refere la:

- Inspecția unui operator,
- Ședința Comitetului de Certificare,
- Activitatea unui subcontractant, etc.

Evaluarea asistată nu poate fi efectuată asupra unei inspecții simulate.

Se va organiza evaluări asistate a operatorilor de import, export atunci când există riscuri de neregularități.

Evaluatorul tehnic poate asista la o inspecție a mai multor operatori ce produc produse din diferite categorii în aceeași zi, dacă logistica permite. Fiecare inspecție va fi considerată ca o evaluare asistată. Dacă aceste activități sunt realizate de același evaluator tehnic, se emite un singur raport cu precizarea tuturor inspecțiilor asistate. Pentru aceasta evaluatorul tehnic trebuie să se deplaseze pentru minim o zi.

5.10 Dosarul pentru [Autoritatea de Reglementare](#)

După acordarea acreditării, OC depune Dosarul la MOLDAC în scop de recunoaștere conform Anexei 3 la RA. MOLDAC completează Dosarul și îl transmite [autorității de reglementare](#), care examinează și decide privind recunoașterea OC.

5.11 Certificatul de acreditare

După luarea deciziei de acreditare se emite un Certificat de Acreditare care este valabil doar însoțit de Anexa în care se indică categoriile de produse pentru care MOLDAC a acordat acreditarea.

5.12 Schimb de informații

MOLDAC informează [autorității de reglementare](#) în cel mai scurt timp despre acordarea, extinderea, suspendarea, restrângerea sau retragerea acreditării și motivele acesteia. Conform EA-3/12 M:2013 OC a căror acreditare este suspendată nu poate să elibereze certificate în timpul suspendării. Consecințele acestei suspendări asupra autorizației sunt stabilite de [autorității de reglementare](#).

Dacă MOLDAC primește informații din partea [autorității de reglementare](#) referitoare la OC acreditate pentru acest domeniu, aceleași persoane vor fi informate de modul de tratare a lor. Orice informație transmisă din partea [autorității de reglementare](#) (de exemplu: nereguli înregistrate, elemente de supervizare, supraveghere, etc.) va fi considerată ca date de intrare pentru evaluările efectuate de MOLDAC.

5.13 Suspendare

Una sau mai multe categorii de activități sunt suspendate din domeniul de acreditare la inițiativa OCprec, sau la inițiativa MOLDAC, în următoarele cazuri:

- Absența activității de certificare într-una sau mai multe categorii pentru care s-a acordat acreditarea timp de cel puțin 1 an.
- Absența inspectorului competent pentru categoriile pentru care s-a acordat acreditarea timp de cel puțin 1 an.

6. SINTEZA MODIFICĂRILOR

Au fost incluse modificări pe următoarele pagini: [1-6](#), [8](#), [12](#), [13](#).